

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

2010 - 2011

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2010

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Γενική Εποπτεία:

Αντρέας Χαραλάμπους
Διευθυντής

Εποπτεία:

Δρ Έλενα Χατζηκακού
Προϊσταμένη Τομέα Επιμόρφωσης

Σχεδιασμός - Ηλεκτρονική σελίδωση:

Θεόδωρος Κακουλλής

Επιμέλεια Έκδοσης:

Ελένη Ζάουρα, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Κυριάκος Κυριάκου, Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων
Δρ Μαριλένα Παντζιζαρά, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Βασιλική Σελιώτη, Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

2010 - 2011
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	7
--	---

ΜΕΡΟΣ Α´

ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ	9
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	12
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	15
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	16

ΜΕΡΟΣ Β´

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	21
ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ	21
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ	21
A´ Φάση	23
1. Ενημερωτικά σεμινάρια Στελεχών Διεύθυνσης Μέσης Γενικής και Δημοτικής Εκπαίδευσης	
2. Ενημερωτικά σεμινάρια Υποστηρικτών	
3. Ενημερωτικά σεμινάρια Διευθυντών Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης	
B´ Φάση	24
1. Επιμόρφωση Επιθεωρητών και Υποστηρικτών	
2. Καθήκοντα Υποστηρικτών	
Γ´ Φάση	26
Επιμόρφωση Μάχιμων Εκπαιδευτικών	
Δ´ Φάση	27

ΜΕΡΟΣ Γ´

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

31

ΜΕΡΟΣ Δ´

ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ
ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

33

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, καρπός διετούς εργασίας τόσο της Ε.Δ.Α.Π. όσο και των Επιστημονικών Επιτροπών που εκπόνησαν τα Προγράμματα Σπουδών ανά γνωστικό αντικείμενο, είναι πια πραγματικότητα.

Η φετινή σχολική χρονιά (2010-2011) είναι χρονιά κατά την οποία θα γίνει μικρή κλίμακας, ελεγχόμενη εφαρμογή συγκεκριμένων θεματικών περιοχών των νέων Α.Π., ενώ την επόμενη σχολική χρονιά (2011-2012) θα αρχίσει η εφαρμογή τους στα Δημοτικά και στα Γυμνάσια.

Επειδή μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί παρά να έχει ως κεντρικό άξονα το σχολείο και φορείς της πρώτα απ' όλους τους εκπαιδευτικούς, είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι εκπαιδευτικοί αυτοί να επιμορφωθούν σχετικά με τα νέα Α.Π. τα οποία θα κληθούν σύντομα να εφαρμόσουν, ώστε να κατανοήσουν τις αρχές και τους στόχους τους και να μπηθούν στο περιεχόμενο, στη μεθοδολογία και στους τρόπους αξιολόγησης που προτείνουν.

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων και τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υ.Π.Π. σχεδίασε και υλοποιεί σχετικό πρόγραμμα επιμόρφωσης τόσο για τα στελέχη του Υπουργείου όσο και για τους Υποστηρικτές και για τους μάχιμους εκπαιδευτικούς και των δύο βαθμίδων με τη συμμετοχή, ως επιμορφωτών, πανεπιστημιακών που υπήρξαν επιστημονικοί υπεύθυνοι των Επιτροπών, Επιθεωρητών και άλλων.

Τα σεμινάρια που περιλαμβάνονται και περιγράφονται στο παρόν εγχειρίδιο, αφορούν όλα σχεδόν τα γνωστικά αντικείμενα και καλύπτουν ποικίλες διαστάσεις των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Προγραμμάτων Σπουδών των γνωστικών αντικειμένων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνουν σε καλές πρακτικές που προάγουν τη διαφοροποίηση και τις συνεργατικές και βιωματικές μορφές μάθησης, οι οποίες προλαμβάνουν με την εφαρμογή τους φαινόμενα σχολικής αποτυχίας και κατοχυρώνουν με τα μαθησιακά τους αποτελέσματα το Δημοκρατικό και Ανθρώπινο σχολείο.

Επιμόρφωση έχει προβλεφθεί και για τη μικρή κλίμακας, περιορισμένη εφαρμογή συγκεκριμένων θεματικών περιοχών των νέων Α.Π. που θα πραγματοποιηθεί την Άνοιξη του 2011, στόχος της οποίας είναι η εξοικείωση των σχολείων με τη λογική και τη φιλοσοφία των νέων Α.Π. χωρίς καμιά αναταραχή στις σχολικές μονάδες και της οποίας η μορφή και το περιεχόμενο επίσης περιγράφονται στο ανά χείρας εγχειρίδιο.

Ολυμπία Στυλιανού

Γενική Διευθύντρια Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Α'
ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α´

ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διαδικασίες διαμόρφωσης των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων

Με αφετηρία την Έκθεση για την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση, όπου καταγράφηκε η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων Αναλυτικών Προγραμμάτων Προδημοτικής, Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, ξεκίνησε, τον Ιούλιο του 2008, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η διαδικασία «αναθεώρησης των αναλυτικών προγραμμάτων της προδημοτικής, δημοτικής, γυμνασιακής και λυκειακής εκπαίδευσης».

Για την υλοποίηση του πιο πάνω στόχου, συστάθηκε, στο πλαίσιο της ίδιας απόφασης, η Ε.Δ.Α.Π. (Επιτροπή Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων) με Πρόεδρο τον Γιώργο Τσιάκαλο, Καθηγητή του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και μέλη τους Σήφη Μπουζάκη, Καθηγητή του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών, Μαίρη Κουτσελίνη, Καθηγήτρια του Τμήματος Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Μιχαλίνο Ζεμπύλα, Επίκουρο Καθηγητή Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, Έρικ Ερωτοκρίτου, πρώην Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Αθηνά Μιχαηλίδου, Διευθύνουσα του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης, Μαργαρίτα Κουσσαθανά, Διευθύντρια Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Αθηνών (έως 20/10/2008), Γιώργο Γεωργίου, Εκπαιδευτικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Γιώργο Ζήσιμο, Εκπαιδευτικό Μέσης Εκπαίδευσης, Κωνσταντίνο Κωνσταντίνου εκπρόσωπο Π.Ο.Ε.Δ., Ελένη Σεμελίδου εκπρόσωπο Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., Νίκο Αντίλιο (έως 14/5/2010) εκπρόσωπο Ο.Λ.Τ.ΕΚ. και Γιώργο Κολλύφα (από 14/5/2010) εκπρόσωπο Ο.Λ.Τ.ΕΚ.

Η προσπάθεια της Ε.Δ.Α.Π, από την αρχή, πήρε το χαρακτήρα του «δημόσιου εγχειρήματος» αφού σε όλα τα στάδια της εξέλιξης των εργασιών της είχε συνεχείς επαφές με όλα τα οργανωμένα σύνολα και φορείς που σχετίζονταν με το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου (κόμματα, εκπαιδευτικές οργανώσεις, συνδέσμους γονέων, κ.λπ.).

Μετά την πρώτη σειρά συναντήσεων και διαβουλεύσεων η Ε.Δ.Α.Π., το Δεκέμβριο του 2008, κατέθεσε την «Πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης». Πρόκειται για ένα κείμενο αρχών που αποτέλεσε τη θεωρητική βάση της εργασίας που ακολούθησε, για τη διαμόρφωση των νέων Προγραμμάτων Σπουδών ανά γνωστικό αντικείμενο και στο οποίο αναλύονταν οι διαδικασίες που θα ακολουθούσαν για τη συγγραφή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών, η φιλοσοφία που θα έπρεπε να τα διέπει και οι θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες θα στηριζόταν το όλο εγχείρημα. Το κείμενο αυτό, που αποτέλεσε προϊόν δημόσιου διαλόγου, πα-

ρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο Συμβούλιο Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και ακολούθως παραδόθηκε στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.

Με βάση το πιο πάνω κείμενο ο Υπουργός προχώρησε στο διορισμό 21 Επιτροπών (μια για κάθε γνωστικό αντικείμενο) οι οποίες, ακολουθώντας το κείμενο αρχών της Ε.Δ.Α.Π., προχώρησαν στη συγγραφή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών για όλα τα μαθήματα από την Προδημοτική μέχρι την Α' Λυκείου. Στις 21 Επιτροπές συμμετείχαν 53 πανεπιστημιακοί (από την Κύπρο και την Ελλάδα), οι οποίοι επιλέχθηκαν κατόπιν διαβουλεύσεων του Υπουργού με όλα τα πολιτικά κόμματα, 360 μάχιμοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι δήλωσαν ενδιαφέρον έπειτα από ανοικτή πρόσκληση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, και επιθεωρητές, τόσο της Δημοτικής όσο και της Μέσης Εκπαίδευσης.

Τον Οκτώβριο του 2009, έπειτα από μια σειρά συνεδριάσεων κατά τις οποίες οι επιθεωρητές και οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί κατέθεταν συστηματικά τις εμπειρίες τους και τις προτάσεις τους για τα νέα Προγράμματα Σπουδών, οι επικεφαλές των 21 Επιτροπών παρέδωσαν στην Ε.Δ.Α.Π. τα Προγράμματα Σπουδών που εκπόνησαν, τα οποία στηρίζονταν στο κείμενο αρχών της Ε.Δ.Α.Π., στα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα για κάθε γνωστικό αντικείμενο και στις προτάσεις των επιθεωρητών και των μάχιμων εκπαιδευτικών.

Η Ε.Δ.Α.Π. αφού μελέτησε τα Προγράμματα Σπουδών που παραδόθηκαν από τις διάφορες Επιτροπές προχώρησε, σε συνεργασία με τα μέλη των Επιτροπών (πανεπιστημιακούς, επιθεωρητές και μάχιμους εκπαιδευτικούς) στην αναδιαμόρφωσή τους με στόχο να πάρουν μια ενιαία πιο χρηστική μορφή.

Στις 19 Μαρτίου 2010, μετά από απόφαση της Ε.Δ.Α.Π, τα νέα Προγράμματα Σπουδών δόθηκαν στη δημοσιότητα με στόχο να μελετηθούν από το σύνολο της κοινωνίας και να εκφραστούν απόψεις για συμπλήρωση, διόρθωση και βελτίωσή τους.

Μετά το τέλος του δημόσιου διαλόγου, ο οποίος έληξε επίσημα στις 30 Απριλίου 2010, η Ε.Δ.Α.Π. απέστειλε όλες τις απόψεις που κατατέθηκαν πίσω στις 21 Επιτροπές και τους ζήτησε, αφού λάβουν υπόψη τα όσα ειπώθηκαν, να διορθώσουν, συμπληρώσουν και βελτιώσουν τα νέα Προγράμματα Σπουδών. Πέραν από τις διάφορες απόψεις που κατατέθηκαν η Ε.Δ.Α.Π. απέστειλε στις Επιτροπές και τις παρατηρήσεις τριών συμβουλευτικών επιτροπών οι οποίες αξιολόγησαν τα νέα Προγράμματα Σπουδών με κριτήριο το φύλο και τον πολιτισμό, την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε και την ειδική/ενιαία εκπαίδευση.

Τα τελικά Προγράμματα Σπουδών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν από τις 21 Επιτροπές στη νέα, πιο πλήρη μορφή τους, παραδόθηκαν στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού τον Αύγουστο του 2010 και στη συνέχεια αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου στη διεύθυνση «<http://www.moec.gov.cy> – ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ».

Μαζί με τα νέα Προγράμματα Σπουδών η Ε.Δ.Α.Π. παρέδωσε στον Υπουργό και τις εισηγήσεις της για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες διαμορφώθηκαν με βάση όσα εισηγήθηκαν οι 21 Επιτροπές κάθε γνωστικού αντικείμενου, διάφοροι φορείς (πολιτικά κόμματα, ομοσπονδίες γονέων, οργανώσεις μαθητών, επιθεωρητές Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης, κ.λπ.) και οι εκπαιδευτικές οργανώσεις (Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., Ο.Λ.Τ.ΕΚ., Π.Ο.Ε.Δ.).

Τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, προϊόν ευρείας κοινωνικής και πολιτικής συναίνεσης, αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της προωθούμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στην Κύπρο που έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος και τη διαμόρφωση του δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου. Σύμφωνα με το πλαίσιο αρχών:

Δημοκρατικό σχολείο σημαίνει κοινό σχολικό περιβάλλον για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ιδιαιτερότητα μπορεί να έχουν, για να προετοιμαστούν για το κοινό τους μέλλον. Κανένα παιδί δεν αποκλείεται από την απόκτηση όλων των εφοδίων που χαρακτηρίζουν ένα μορφωμένο άνθρωπο, γι' αυτό οργανώνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχει σε όλα τα παιδιά τη δυνατότητα επίτευξης όλων των στόχων της εκπαίδευσης, χωρίς οποιοσδήποτε εκπτώσεις στην ποσότητα και στην ποιότητα των μορφωτικών αγαθών.

Ανθρώπινο σχολείο χαρακτηρίζεται το σχολείο στο οποίο κανένα παιδί δεν αποκλείεται, δεν περιθωριοποιείται, δεν στιγματίζεται, δεν περιφρονείται και δεν δυστυχεί εξαιτίας κάποιας ιδιαιτερότητας. Ένα σχολείο στο οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν το δικαίωμα και τη δυνατότητα να βιώνουν την παιδική και τη νεανική ηλικία ως τις πιο δημιουργικές και ευτυχισμένες περιόδους της ανθρώπινης ζωής και όχι αποκλειστικά ως περιόδους ιδιαίτερα κοπιαστικής προετοιμασίας για την ενήλικη ζωή.

Το δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο έχει αφετηρία θεμελιώδεις παιδαγωγικές αρχές για την υλοποίηση των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, που αναφέρονται στη μαθητοκεντρική διδασκαλία, στο σεβασμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της παιδικής ηλικίας και της νεότητας, στο σχολείο χωρίς άγχος και στο σχολείο για παιδιά και νέους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Στα νέα Αναλυτικά Προγράμματα ορίζονται η αποστολή και οι σκοποί της εκπαίδευσης, οι θεμελιώδεις παιδαγωγικές αρχές, οι αρχές οργάνωσης και εφαρμογής των Προγραμμάτων Σπουδών, οι ειδικοί στόχοι, το περιεχόμενο, τα Προγράμματα Σπουδών για κάθε τάξη και γνωστικό αντικείμενο, οι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, οι δείκτες επιτυχίας και οι τρόποι αξιολόγησης, το μαθησιακό περιβάλλον, οι σχέσεις σχολείου και οικογένειας και οι συμπληρωματικές δραστηριότητες που απαιτούνται για την επιτυχία της αποστολής που έχει το σχολείο.

Αποστολή του νέου Αναλυτικού Προγράμματος είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση ανθρώπων που έχουν τα εξής γνωρίσματα:

- **Κατέχουν ένα επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων από όλες τις επιστήμες**

Βασικός στόχος των νέων προγραμμάτων είναι να αποτελέσει παρελθόν ο αγώνας δρόμου για κάλυψη της ύλης. Ως εκ τούτου, στα νέα Αναλυτικά Προγράμματα η διδακτέα ύλη περιορίζεται σε ένα επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων από όλες τις επιστήμες για να είναι σε θέση οι μαθητές:

- Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τα φαινόμενα του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους και να τα μεταβάλλουν προς όφελος της κοινωνίας.
- Να επικοινωνούν ισότιμα και δημιουργικά με τους συνανθρώπους τους και να διαμορφώνουν τη ζωή τους με τη βοήθεια των επιστημονικών και πολιτιστικών επιτευγμάτων της ανθρωπότητας.
- Να συνεχίζουν τις σπουδές τους και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της ανθρώπινης γνώσης.
- Να ασκούν με γνώση οποιοδήποτε επάγγελμα επιλέξουν και να μπορούν να συμβαδίζουν με την εξέλιξή του.

- **Αναπτύσσουν στάσεις και συμπεριφορές που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη έτσι ώστε**

- Να χαρακτηρίζονται από δημοκρατικότητα, αγωνιστικότητα, παρηγοσία και κοινωνική υπευθυνότητα και να εμφορούνται από τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης.
- Να διαμορφώνουν και βιώνουν συνθήκες ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα και να διαχειρίζονται με γνώση και ευαισθησία τα φαινόμενα ετε-

ρόπτας των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών.

- Να σέβονται και να προστατεύουν το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και να προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη.
- Να θεμελιώνουν την προσωπική, ψυχική και σωματική ευεξία στην αυτογνωσία, στη φυσική άσκηση, στην έλλογη διατροφή και διαβίωση, στη συνειδητή διαμόρφωση του ελεύθερου χρόνου ως περίοδο δημιουργικής δραστηριότητας και ευχάριστης κοινωνικής συναναστροφής, στην ικανότητα διεκδίκησης κατάλληλων συνθηκών υγείας και αντιμετώπισης των πολυποικίλων μηχανισμών επηρεασμού και χειραγώγησης.

• **Διαθέτουν στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο τις κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα, οι οποίες περιλαμβάνουν**

- Τη δημιουργικότητα.
- Την κριτική σκέψη και αναστοχαστική διαχείριση της γνώσης.
- Τη θεωρητική σκέψη και ικανότητα μετατροπής της θεωρίας σε πράξη.
- Τις ικανότητες και δεξιότητες ανάλυσης και σχεδιασμού.
- Την προθυμία και ικανότητα για συλλογική εργασία και ανταλλαγή πληροφοριών.
- Την ικανότητα λύσης προβλημάτων και, παράλληλα, την ετοιμότητα αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων και ικανότητα ανάπτυξης εναλλακτικών θεωριών.
- Την άριστη, δόκιμη και συνετή χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας.
- Την ενσυναίσθηση και τις δεξιότητες διαπροσωπικής επικοινωνίας.

Τα παραπάνω γνωρίσματα αποτέλεσαν και τους βασικούς άξονες όλων των Προγραμμάτων Σπουδών που εκπονήθηκαν.

Η οργάνωση, ανάπτυξη και εφαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές:

1) Ενιαίο και συνεκτικό Αναλυτικό Πρόγραμμα από την προδημοτική εκπαίδευση έως (και) το Λύκειο

Οι διαδικασίες μάθησης και ανάπτυξης των μαθητών και των μαθητριών αντιμετωπίζονται ενιαία για το σύνολο της εκπαίδευσης και οργανώνονται με τρόπο που οι βασικές πυρηνικές γνώσεις, στάσεις, δεξιότητες επαναφέρονται και ανατροφοδο-

τούνται, όχι μόνο από επίπεδο σε επίπεδο εκπαίδευσης αλλά και από τάξη σε τάξη, όπου μαθητές και μαθήτριες διαφορετικών επιπέδων ετοιμότητας συνεργάζονται και μαθαίνουν.

2) Συνοπτικό πρόγραμμα σπουδών

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα *δεν είναι βαρυφορτωμένο με ύλη* που περιορίζει τον παιδαγωγικό ρόλο του εκπαιδευτικού. Υποστηρίζει την «τάξη – εργαστήριο ζωής» και επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να αναλάβει τις πρωτοβουλίες και τις παιδαγωγικές παρεμβάσεις που χρειάζονται για ποιοτική και αποτελεσματική διδασκαλία.

Διασφαλίζει *ισορροπία* στα είδη μάθησης που καλλιεργεί. Δεν είναι ετεροβαρές, (να στοχεύει δηλαδή μόνο στην γνώση-πληροφορία) για να μπορεί να επιτυγχάνει την ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή.

Χαρακτηρίζεται *από Συνοχή*, δηλαδή όλα τα δομικά του χαρακτηριστικά (στόχοι, μεθοδολογία, περιεχόμενο και αξιολόγηση) συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού σκοπού, καθώς και από *Συνέπεια*, ούτως ώστε οι σκοποί να προκύπτουν από τη φιλοσοφία, η μεθοδολογία να στηρίζει την επίτευξη των στόχων και διαδικασιών, η αξιολόγηση την επίτευξη των στόχων.

Τέλος, το Αναλυτικό Πρόγραμμα είναι *Αποτελεσματικό*, με την έννοια ότι αυτά που περιέχει ως προσδοκώμενα αποτελέσματα (σκοποί, στόχοι και διαδικασίες) μπορούν να μετρηθούν/ τεκμηριωθούν ως αποτελέσματα της διδασκαλίας-μάθησης, χωρίς βέβαια να αγνοεί ότι το κλειδί για την αποτελεσματικότητα παραμένει πάντοτε ο εκπαιδευτικός.

3) Παιδαγωγική διαφοροποίηση

Διδασκαλία προσανατολισμένη στο επίπεδο ετοιμότητας κάθε παιδιού

Ακόμη και οι μαθητές και μαθήτριες που έχουν την ίδια ηλικία διαφέρουν στην ετοιμότητά τους για μάθηση. Σε μια διαφοροποιημένη τάξη μαθαίνουν τόσο οι μαθητές όσο και οι εκπαιδευτικοί και η όλη διαδικασία γίνεται μια διαδικασία Έρευνας Δράσης, που εμπλέκει την τάξη, το σχολείο και το οικογενειακό - κοινωνικό περιβάλλον του μαθητή.

4) Συνεργατικές και βιωματικές μορφές μάθησης

Οι αρχές του ενιαίου και συνεκτικού Αναλυτικού Προγράμματος και της διαφοροποίησης της διδασκαλίας συνεπάγονται τη χρήση συνεργατικών και βιωματικών μορφών μάθησης, καθώς μόνο στο πλαίσιό τους είναι δυνατή η εξατομικευμένη διδασκαλία, που δεν απομονώνει τα παιδιά που την έχουν ανάγκη και, παράλληλα, δεν στερεί δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης από τα υπόλοιπα παιδιά.

Επιπλέον αυτές οι μορφές μάθησης είναι οι απαραίτητες για την καλλιέργεια των ιδιοτήτων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που απαιτούνται στον 21ο αιώνα.

5) Διδασκαλία αποκλειστικά στο σχολείο

- Κατ' οίκον εργασία δεν σημαίνει κατ' οίκον διδασκαλία

Η διδασκαλία αποκλειστικά στο σχολείο δίνει τη δυνατότητα να απαλλαγεί η οικογένεια από το άγχος της «κατ' οίκον συνδιδασκαλίας» που χαρακτηρίζει σε μεγάλο βαθμό σήμερα τη ζωή των οικογενειών που έχουν παιδιά στο σχολείο και αποτελεί τον σημαντικότερο μηχανισμό αποτυχίας των παιδιών, που δεν έχουν τη δυνατότητα να βοηθηθούν από μέλη του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.

6) Μάθηση με το νου, το χέρι και όλες τις αισθήσεις

Μετακίνηση από το παραδοσιακό σχολείο που επικεντρωνόταν στην αποθήκευση πληροφοριών στη μνήμη των παιδιών προς ένα σχολείο που καλλιεργεί ένα φάσμα στάσεων, συμπεριφορών, ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Με βάση τη δέσμευση της Ε.Δ.Α.Π. για σταδιακή, νοικοκυρεμένη, χωρίς βιασύνη και προσεκτική εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, ώστε να μην προκληθεί αναστάτωση στις σχολικές μονάδες, αλλά και τις υποδείξεις των ομάδων υποστήριξης που έχουν αναλάβει την προώθηση της εισαγωγής των νέων Προγραμμάτων Σπουδών των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων, το Υ.Π.Π. έχει ξεκινήσει τον καταρτισμό του πλάνου με βάση το οποίο θα υλοποιηθεί η σταδιακή εισαγωγή και εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Η σταδιακή εισαγωγή και εφαρμογή τους θα ξεκινήσει από την επόμενη σχολική χρονιά 2011-2012 και θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου την επόμενη σχολική χρονιά, 2011-2012, τα νέα Προγράμματα Σπουδών θα ξεκινήσουν να εισάγονται κλιμακωτά σε όλα τα Δημοτικά και σε όλα τα Γυμνάσια. Σε κάποια μαθήματα η εισαγωγή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών θα γίνει ανά τάξη ενώ σε κάποια άλλα η εισαγωγή θα γίνει στο σύνολο των τάξεων της δημοτικής και γυμνασιακής εκπαίδευσης. Για παράδειγμα το νέο Πρόγραμμα Σπουδών των Αρχαίων Ελληνικών, τη σχολική χρονιά 2011-2012, θα εισαχθεί μόνο στην Α' τάξη του Γυμνασίου. Στη Β' Γυμνασίου θα εισαχθεί τη σχολική χρονιά 2012-2013, στη Γ' Γυμνασίου τη σχολική χρονιά 2013-2014, κ.ο.κ. Από την άλλη τα νέα Προγράμματα Σπουδών μαθημάτων όπως η Ιστορία, η Τέχνη, η Φυσική Αγωγή, κ.λπ. θα εισαχθούν ταυτόχρονα σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού και του Γυμνασίου από τη σχολική χρονιά 2011-2012.

Η σταδιακή εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στα Λύκεια έχει προγραμματιστεί να ξεκινήσει τη σχολική χρονιά 2012-2013 από την Α' Λυκείου.

Το τελικό πλάνο εισαγωγής των νέων Προγραμμάτων Σπουδών, το οποίο αναμένεται να οριστικοποιηθεί στο επόμενο διάστημα με βάση την ανατροφοδότηση που παίρνει το Υ.Π.Π. από τις δράσεις των ομάδων υποστήριξης και την πορεία της επιμόρφωσης των μάχιμων εκπαιδευτικών, θα αποσταλεί όταν ολοκληρωθεί, σε όλες τις σχολικές μονάδες, ώστε να ενημερωθούν όλοι οι εκπαιδευτικοί.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Έχοντας ως αρχή ότι τα Αναλυτικά Προγράμματα πρέπει να έχουν μια δυναμική που να τους επιτρέπει να εναρμονίζονται κάθε στιγμή με τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες του τόπου το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με βάση και τις υποδείξεις της Ε.Δ.Α.Π., εκπιά ότι η φετινή σχολική χρονιά (2010-2011), κατά την οποία θα ξεκινήσει η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η μικρής κλίμακας ελεγχόμενη εισαγωγή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο, θα δώσει την ευκαιρία να αξιολογηθούν εκ νέου και στην πράξη τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα και να επαναπροσδιοριστούν σημεία τους για τα οποία η εφαρμογή τους θα καταδείξει ότι χρειάζονται τροποποίηση. Την τελική μορφή τους, τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, θα λάβουν στο τέλος της σχολικής χρονιάς 2010-2011. Τα Προγράμματα Σπουδών έχουν ήδη αναρτηθεί και είναι προσβάσιμα σε όλους, από το Σεπτέμβριο του 2010, στην Ιστοσελίδα του Υ.Π.Π. (<http://www.moec.gov.cy> – ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ).

Η επιτυχής εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, στηρίζεται σε δύο άξονες:

- (α) στην επιμόρφωση των στελεχών του Υ.Π.Π., οι οποίοι θα καθοδηγούν την προσπάθεια εφαρμογής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, και των μάχιμων εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα τα εφαρμόσουν, και
- (β) στη δημιουργία τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού για κάθε γνωστικό αντικείμενο με στόχο τη διασφάλιση ότι το εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει αυτή τη στιγμή διαθέσιμο στις σχολικές μονάδες ή ενδεχομένως θα δημιουργηθεί και θα αποσταλεί ως επιπρόσθετο υλικό (όπου απαιτείται), ανταποκρίνεται στις αρχές και στο περιεχόμενο των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

Προκειμένου να υποστηριχθεί το παραπάνω εγχείρημα το Υ.Π.Π., αξιοποιώντας τις υφιστάμενες δομές και δυνατότητές του, προχώρησε στη δημιουργία δύο ενδο-υπηρεσιακών σωμάτων που λειτουργούν ως υποστηρικτικοί μηχανισμοί.

Το πρώτο είναι η Επιτροπή Προώθησης των Αναλυτικών Προγραμμάτων (Ε.Π.Α.Π.) η οποία έχει αναλάβει το συντονισμό όλων των δράσεων που απαιτούνται για την εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (επιμόρφωση, δημιουργία τράπεζας υλικού για κάθε μάθημα, κ.λπ.). Μέλη της Ε.Π.Α.Π. είναι οι εξής:

- Ολυμπία Στυλιανού, Γ.Δ. Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Πρόεδρος),
- Δρ Κυπριανός Λούης, Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης (Μέλος),
- π. Δημήτριος Δρ Μαπούρας, Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης (Μέλος),
- Νίκος Αντήλιος, Επιθεωρητής Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Μέλος),
- Χρύσω Χριστοφόρου, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μέλος),
- Δρ Μάριος Στυλιανίδης, Επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μέλος),
- Δρ Έλενα Χατζηκακού, Προϊσταμένη Τομέα Επιμόρφωσης Π.Ι.Κ. (Μέλος).

Η Ε.Π.Α.Π. έχει αναλάβει το συντονισμό των ομάδων υποστηρικτών που έχουν δημιουργηθεί για κάθε γνωστικό αντικείμενο (12 για τη Δημοτική και 17 για τη Μέση Εκπαίδευση) και οι οποίες αποτελούν το δεύτερο σώμα που δημιουργήθηκε εντός του Υ.Π.Π.. Μέλη των ομάδων αυτών είναι ένας επιθεωρητής (ο οποίος ανέλαβε το ρόλο του συνδέσμου για το αντικείμενο με το υπόλοιπο σώμα των επιθεωρητών) και εκπαιδευτικοί οι οποίοι είναι αποσπασμένοι ή ασκούν καθήκοντα ειδικού συμβούλου στις διάφορες υπηρεσίες ή τμήματα του Υπουργείου και σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο της ομάδας στην οποία εντάχθηκαν. Οι ομάδες αυτές συνεργάζονται με τους επιμορφωτές και τους πανεπιστημιακούς κάθε γνωστικού αντικείμενου με στόχο την ετοιμασία της τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού για κάθε μάθημα, την ετοιμασία του «Οδηγού για τον Εκπαιδευτικό» (σε όσα γνωστικά αντικείμενα χρειάζεται), τον καθορισμό των χρονοδιαγραμμάτων εισαγωγής των νέων Προγραμμάτων Σπουδών για κάθε μάθημα και την προετοιμασία ή υποστήριξη της επιμόρφωσης των μάχιμων εκπαιδευτικών. Ανάμεσα στα καθήκοντα των ομάδων υποστήριξης περιλαμβάνονται και οι επισκέψεις στις σχολικές μονάδες με στόχο τη στήριξη των μάχιμων εκπαιδευτικών μέσα από τη διοργάνωση δειγματικών διδασκαλιών και συνδιδασκαλιών και τη συμμετοχή σε παιδαγωγικές συνεδρίες για ενημέρωση, συζήτηση και παρουσίαση στους εκπαιδευτικούς προτάσεων διδασκαλίας, σχεδίων μαθήματος ή άλλου υποστηρικτικού υλικού με βάση τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα. Αναλυτικότερα τα καθήκοντα των υποστηρικτών περιγράφονται στη συνέχεια.

Ως επιστημονικός σύμβουλος της Ε.Π.Α.Π. έχει οριστεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων (Ε.Δ.Α.Π.), Καθηγητής Γιώργος Τσιάκαλος, ο οποίος συμμετέχει τόσο στις συνεδρίες της επιτροπής όσο και στις συναντήσεις της Ε.Π.Α.Π. με τις διάφορες ομάδες υποστήριξης.

B'

ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Β´

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Την επιμόρφωση των στελεχών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών έχει αναλάβει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στην επιμόρφωση, η οποία έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο, συμμετέχουν ως επιμορφωτές, πανεπιστημιακοί που συμμετείχαν στις επιτροπές διαμόρφωσης των Προγραμμάτων Σπουδών και λειτουργοί του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Στόχος της Επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών Δημοτικών σχολείων και Γυμνασίων για τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα όπως καθορίζεται και στον υπό έμφαση στόχο για τη σχολική χρονιά 2010 – 2011 από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, είναι η «Γνωριμία και εξοικείωση με τις βασικές αρχές, τους στόχους και το περιεχόμενο των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων».

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του πιο πάνω στόχου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προγραμματίσει μια σειρά από δράσεις οι οποίες αφορούν στην ενημέρωση και επιμόρφωση των στελεχών του, των υποστηρικτών και των μάχιμων εκπαιδευτικών, καθώς επίσης και στη διοργάνωση σεμιναρίων, συνεδρίων και ενημερωτικών ημερίδων.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Η επιμόρφωση διεξάγεται σε εργάσιμο χρόνο, σε τέσσερις φάσεις. Η δομή, οι συμμετέχοντες και το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος αναπτύσσονται στη συνέχεια.

ΦΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
<p>Α΄ ΦΑΣΗ Ενημέρωση στελεχών Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, υποστηρικτών και διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης</p>	<p>Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010</p>
<p>Β΄ ΦΑΣΗ Επιμόρφωση επιθεωρητών και υποστηρικτών Μέσης</p> <p>Επιμόρφωση επιθεωρητών και υποστηρικτών Δημοτικής</p>	<p>Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010</p> <p>Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010</p>
<p>Γ΄ ΦΑΣΗ Μέση Εκπαίδευση Επιμόρφωση μάχιμων εκπαιδευτικών Γυμνασίων (Ένας εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο για κάθε ένα από τα 17 γνωστικά αντικείμενα.)</p> <p>Δημοτική Εκπαίδευση Επιμόρφωση μάχιμων εκπαιδευτικών Δημοτικών Σχολείων (Ένας εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο για 6 γνωστικά αντικείμενα)</p>	<p>Οκτώβριος 2010 - Φεβρουάριος 2011</p> <p>Νοέμβριος 2010 - Φεβρουάριος 2011</p>
<p>Δ΄ ΦΑΣΗ Ενημέρωση σε επαρχιακό επίπεδο και σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα όλων των μάχιμων εκπαιδευτικών Δημοτικών και Γυμνασίων για τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα</p>	<p>Καθόλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2010-2011</p>

Α΄ ΦΑΣΗ

Η Α΄ Φάση του Προγράμματος περιλαμβάνει την ενημέρωση των στελεχών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των υποστηρικτών και των διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το περιεχόμενο των συναντήσεων για κάθε ομάδα πληθυσμού αναπτύσσεται στη συνέχεια.

1. Ενημερωτικά σεμινάρια Στελεχών Διεύθυνσης Μέσης Γενικής και Δημοτικής Εκπαίδευσης:

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα ενημερωτικό σεμινάριο για τα στελέχη της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης (Διευθυντή, Γενικού Επιθεωρητή, Π.Λ.Ε. και Επιθεωρητών). Επίσης περιλαμβάνει ένα ενημερωτικό σεμινάριο για τα στελέχη της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης (Διευθύντριας, Γενικού Επιθεωρητή, Π.Λ.Ε. και Επιθεωρητών). Η υλοποίηση των σεμιναρίων πραγματοποιείται το Σεπτέμβριο, 2010. Τα στελέχη της Εκπαίδευσης ενημερώνονται:

- (α) για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση) και τον τρόπο εισαγωγής τους,
- (β) για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (φιλοσοφία, σκοποί και στόχοι) και
- (γ) για τις διαδικασίες (σε πρακτικό επίπεδο) που θα ακολουθηθούν για την υλοποίηση της επιμόρφωσης και του μπολιάσματος, το περιεχόμενό τους και το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσουν οι ίδιοι κατά την υλοποίησή τους.

2. Ενημερωτικά σεμινάρια Υποστηρικτών

Στα ενημερωτικά σεμινάρια των υποστηρικτών της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, όλοι οι συμμετέχοντες ενημερώνονται:

- (α) για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση), τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους επηρεάζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η σταδιακή εισαγωγή τους στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης,
- (β) για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (φιλοσοφία, σκοποί και στόχοι) και
- (γ) για τις διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος της επιμόρφωσης, το περιεχόμενο και το ρόλο που θα διαδραματίσουν.

Με το τέλος των σεμιναρίων οι υποστηρικτές, σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, αρχίζουν τη διαδικασία αξιολόγησης και ενίσχυσης του υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού του γνωστικού τους αντικειμένου με βάση τις θεματικές περιοχές που ορίζει το νέο Πρόγραμμα Σπουδών.

3. Ενημερωτικά σεμινάρια Διευθυντών Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης

Τα σεμινάρια των διευθυντών των Δημοτικών Σχολείων διεξάγονται τον Οκτώβριο 2010, στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων Επαρχιακών Σεμιναρίων της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης προς τους διευθυντές των Δημοτικών. Τα σεμινάρια των διευθυντών Μέσης διεξάγονται σε εργάσιμο χρόνο, το Σεπτέμβριο 2010. Όλα τα σεμινάρια είναι μονοήμερα και σε αυτά οι διευθυντές ενημερώνονται:

- (α) για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση), τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους επηρεάζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η σταδιακή εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης,
- (β) για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (φιλοσοφία, σκοποί και στόχοι) και
- (γ) για τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται το πρόγραμμα επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών το οποίο καλούνται να στηρίξουν.

Β΄ ΦΑΣΗ

1. Επιμόρφωση Επιθεωρητών και Υποστηρικτών

Η Β΄ Φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης, απευθύνεται στους επιθεωρητές και υποστηρικτές και διεξάγεται σε εργάσιμο χρόνο (8:30π.μ. - 1:00π.μ.) σε τρεις περιόδους περιλαμβάνοντας, τρία ή και λιγότερα σεμινάρια ανάλογα με τις ανάγκες κάθε γνωστικού αντικειμένου.

Οι επιθεωρητές Μέσης παρακολουθούν τα σεμινάρια σύμφωνα με τις ειδικότητές τους. Οι επιθεωρητές Δημοτικής παρακολουθούν την επιμόρφωση της ομάδας του γνωστικού αντικειμένου της επιλογής τους. Οι υποστηρικτές κάθε βαθμίδας παρακολουθούν τα σεμινάρια σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο. Κάθε ομάδα παρακολουθεί από ένα έως τρία τετράωρα σεμινάρια (ανάλογα με τις ανάγκες του γνωστικού αντικειμένου) σχετικά με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών του γνωστικού τους αντικειμένου.

Με βάση τον πιο πάνω σχεδιασμό τα σεμινάρια για τους επιθεωρητές και υποστη-

ρικές Μέσης και Δημοτικής εκπαίδευσης διεξάγονται την περίοδο Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2010. Κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων αυτών κάθε επιθεωρητής και υποστηρικτής:

- (α) γνωρίζει τον υπεύθυνο για το γνωστικό του αντικείμενο επιμορφωτή,
- (β) ενημερώνεται, από τον επιμορφωτή, για τα καινούργια στοιχεία που εισάγονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου και
- (γ) ενημερώνεται, από τον επιμορφωτή, για τη διασύνδεσή του Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου με τις γενικές αρχές των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο, επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων, ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη και κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα).

Στόχος των σεμιναρίων αυτών είναι: (α) η ενημέρωση και ενίσχυση των γνώσεων των επιθεωρητών και υποστηρικτών σε θέματα σχετικά με τα νέα Προγράμματα Σπουδών, (β) μια πρώτη αξιολόγηση της δουλειάς που θα έχει ετοιμαστεί από τους υποστηρικτές σχετικά με την αξιολόγηση και ενίσχυση του εκπαιδευτικού υλικού με βάση τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα και (γ) η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ επιθεωρητών, υποστηρικτών και επιμορφωτών με στόχο την ετοιμασία διαφόρων διδακτικών προτάσεων για τις θεματικές ενότητες των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

2. Καθήκοντα Υποστηρικτών

I. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, οι υποστηρικτές σε συνεργασία με τους επιθεωρητές επισκέπτονται συστηματικά τα σχολεία που ανέλαβαν και συμβάλλουν στην παραπέρα επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, μέσω της άσκησης συμβουλευτικού έργου. Οι υποστηρικτικές ομάδες συντονίζονται από το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων.

II. Αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό και παράγουν νέο διδακτικό/ εκπαιδευτικό υλικό, συμβατό με τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων ακολουθώντας την εξής διαδικασία:

1. Χαρτογράφηση του διδακτικού/ εκπαιδευτικού υλικού:

- διδακτικά βιβλία του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) και Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων (Υ.Α.Π.) (βιβλίο μαθητή, εκπαιδευτικού, τετράδια εργασιών, βιβλία αναφοράς όπως π.χ. λεξικά ή άλλα)
- σχέδια μαθήματος ή ότι άλλο σχετικό με το μάθημα βρίσκεται στις ιστο-

σελίδες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και της Υ.Α.Π.

- λογισμικά ή οποιοδήποτε άλλο ψηφιακό υλικό έχει κατασκευαστεί
- παραγωγές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση των σχολείων
- οπδήποτε άλλο σχετικό με το μάθημα υπάρχει και χρησιμοποιείται στη διδασκαλία (ή ενδεχομένως ενώ είναι στη διάθεση των σχολείων δεν αξιοποιείται).

2. Αξιολόγηση του υλικού που συγκεντρώθηκε και καταγράφηκε με κριτήριο τη συμβατότητά του με τα νέα Προγράμματα Σπουδών.
3. Αντιστοίχιση του υλικού στις τάξεις που μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Γ΄ ΦΑΣΗ

Επιμόρφωση Μάχιμων Εκπαιδευτικών

Η Γ΄ Φάση της επιμόρφωσης διεξάγεται σε εργάσιμο χρόνο (8:30π.μ. - 1:00μ.μ.) και σε αυτή συμμετέχει, για κάθε γνωστικό αντικείμενο, ένας εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο. Στα πλαίσια αυτής της φάσης κάθε εκπαιδευτικός που συμμετέχει παρακολουθεί τρία τετράωρα σεμινάρια σχετικά με το περιεχόμενο του νέου Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού του αντικείμενου.

Για τα Γυμνάσια η Γ΄ Φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης διεξάγεται σε τρεις περιόδους (Νοέμβριο 2010 μέχρι Φεβρουάριο 2011) και περιλαμβάνει δεκαεφτά γνωστικά αντικείμενα. Για τα Δημοτικά η Γ΄ Φάση του Προγράμματος διεξάγεται επίσης σε τρεις περιόδους (Νοέμβριος 2010 - Φεβρουάριος 2011) και περιλαμβάνει έξι γνωστικά αντικείμενα.

Στο πλαίσιο των πιο πάνω σεμιναρίων αναμένεται ότι κάθε εκπαιδευτικός:

- (α) γνωρίζει τον υπεύθυνο για το γνωστικό του αντικείμενο επιμορφωτή από τον οποίο ενημερώνεται για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση) και τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους επηρεάζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων,
- (β) ενημερώνεται, από τον επιμορφωτή, για τα καινούργια στοιχεία που εισάγονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του γνωστικού του αντικείμενου και
- (γ) ενημερώνεται, από τον επιμορφωτή, για τη διασύνδεση του Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού του αντικείμενου με τις γενικές αρχές των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο, επαρκές και

συνεκτικό σώμα γνώσεων, ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη και κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα).

Την παρουσίαση των θεμάτων των πιο πάνω σεμιναρίων αναλαμβάνουν επιμορφωτές και όπου είναι δυνατόν πανεπιστημιακοί που συμμετείχαν στις επιτροπές διαμόρφωσης των νέων Προγραμμάτων Σπουδών των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων σε συνεργασία με τους υποστηρικτές.

Στόχος των σεμιναρίων αυτών είναι να απιληφθούν οι εκπαιδευτικοί τα καινούργια στοιχεία του Α.Π. και των Προγραμμάτων Σπουδών των διαφόρων μαθημάτων (αρχές, περιεχόμενο, μέθοδοι), να τα εγκολπωθούν και να τα υιοθετήσουν άμεσα στη διδακτική πρακτική τους στα σχολεία που υπηρετούν. Παράλληλα να ενημερωθούν για τον τρόπο με τον οποίο θα έχει διαμορφωθεί το εκπαιδευτικό υλικό με βάση τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα.

Μεταξύ των τριών περιόδων της επιμόρφωσης οι υποστηρικτές επισκέπτονται διάφορες σχολικές μονάδες με στόχο την προώθηση βιωματικών μορφών επιμόρφωσης εντός των σχολικών μονάδων.

Για όσα γνωστικά αντικείμενα δεν διοργανώνονται σεμινάρια, αναμένεται να προγραμματιστούν συνέδρια και ημερίδες σε επαρχιακό επίπεδο από τους επιθεωρητές και τους υποστηρικτές στα οποία, όπου υπάρχει η δυνατότητα, καλούνται, ως εισηγητές, πανεπιστημιακοί που συμμετείχαν στις επιτροπές διαμόρφωσης των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της χρονιάς διοργανώνονται έκτακτα σεμινάρια για να καλύψουν άμεσες επιμορφωτικές ανάγκες που προκύπτουν (π.χ. για όσους διδάσκουν Μαθηματικά στην Α' Γυμνασίου).

Το επιμορφωτικό υλικό όλων των σεμιναρίων αναρτάται στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, www.pi.ac.cy, ώστε να έχουν πρόσβαση σε αυτό όλοι οι εκπαιδευτικοί.

Δ΄ Φάση

Η Δ΄ Φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης αποσκοπεί στη γενική ενημέρωση όλων των εκπαιδευτικών, Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων, που δεν έχουν την ευκαιρία να λάβουν μέρος στη Γ΄ Φάση της επιμόρφωσης. Μέσα από τις δράσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια της τελευταίας φάσης της επιμόρφωσης, επιδιώκεται όπως όλοι οι εκπαιδευτικοί έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν γενικά τη φιλοσοφία, τους βασικούς άξονες και τη μεθοδολογία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων καθώς και την πορεία εισαγωγής τους. Η Δ΄ Φάση της επιμόρφωσης διεξάγεται

καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2010-2011 αφού προσαρμοστεί στα πλαίσια των θεσμοθετημένων δράσεων που αναπτύσσουν οι Διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και οι οποίες αποσκοπούν στην επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών.

ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Η εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων προϋποθέτει, για κάθε γνωστικό αντικείμενο, τη δημιουργία τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού στην οποία πέραν από τα υφιστάμενα σχολικά εγχειρίδια ή μέσα διδασκαλίας (π.χ. βιβλία εκπαιδευτικού ή άλλα βοηθήματα όπως σχολικοί άτλαντες, φύλλα εργασίας, κ.λπ.), τα οποία το Υ.Π.Π. θα συνεχίσει να αποστέλλει στα σχολεία, θα περιλαμβάνεται (όπου χρειάζεται) και επιπλέον διδακτικό υλικό το οποίο θα παραχθεί στο πλαίσιο της επιμόρφωσης και της διαδικασίας εισαγωγής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Προκειμένου να συγκροτηθεί τράπεζα εκπαιδευτικού υλικού για κάθε μάθημα το Υ.Π.Π. ακολουθεί την εξής διαδικασία:

Καταρχήν, χαρτογραφείται το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό κάθε μαθήματος (σχολικά εγχειρίδια Ο.Ε.Δ.Β. και Υ.Α.Π., σχέδια μαθήματος στις ιστοσελίδες του Υ.Π.Π. και του Π.Ι.Κ., λογισμικά προγράμματα, κ.λπ.) και αξιολογείται η συμβατότητά του με τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, μέσω ειδικού εντύπου που ετοιμάστηκε και δόθηκε στις ομάδες υποστήριξης. Στόχος της προσπάθειας είναι να μην απαξιωθεί το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό αλλά να αξιοποιηθεί προς όφελος της εφαρμογής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Στη συνέχεια, όπου διαπιστωθούν κενά, συμπληρώνονται με διάφορους τρόπους, ανάλογα με τις ανάγκες του μαθήματος. Για ορισμένα από τα μαθήματα, όπου το υφιστάμενο υλικό κρίθηκε ασύμβατο, το Υ.Π.Π. βρίσκεται ήδη σε συνεννόηση με τους Προέδρους των Επιστημονικών Επιτροπών που εκπόνησαν τα αντίστοιχα Προγράμματα Σπουδών, ώστε να εμπλακούν στην παραγωγή του εν λόγω υλικού, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων και των κανονισμών του Υπουργείου. Για άλλα μαθήματα, την ευθύνη ανέλαβε εξ ολοκλήρου η ομάδα των υποστηρικτών, υπό το συντονισμό του επιθεωρητή του μαθήματος. Όπου η συμβατότητα είναι μεγαλύτερη, το υλικό συμπληρώνεται κυρίως με την παραγωγή νέων διδακτικών εννοιών και την προσθήκη προτάσεων - δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της φιλοσοφίας των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

Στόχος της πιο πάνω προσπάθειας είναι, για όσα γνωστικά αντικείμενα είναι αναγκαίο, η ετοιμασία και η αποστολή στους μάχιμους εκπαιδευτικούς, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή, ενός «Οδηγού για τον Εκπαιδευτικό» ο οποίος θα τους καθοδηγεί για το πώς θα χρησιμοποιούν το σύνολο του υλικού που θα έχουν στη διάθεσή τους.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Η εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στα δημόσια σχολεία της Κύπρου θα πραγματοποιηθεί κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Ωστόσο, την Άνοιξη του 2011 θα πραγματοποιηθεί μικρής κλίμακας, ελεγχόμενη εφαρμογή, συγκεκριμένων θεματικών περιοχών των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στόχος της εφαρμογής είναι η εξοικείωση των σχολείων με τις αρχές και τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και η ελεγχόμενη και ομαλή εισαγωγή τους. Η μικρής κλίμακας εφαρμογή θα διεξαχθεί κατά την περίοδο 3 Μαρτίου 2011 μέχρι 13 Μαΐου 2011.

Από κάθε Δημοτικό Σχολείο θα επιλεγεί ένας εκπαιδευτικός για ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο (στο οποίο έχει επιμορφωθεί), έτσι ώστε σε κάθε σχολική μονάδα να γίνει εφαρμογή μιας θεματικής περιοχής στο αντικείμενο αυτό.

Από κάθε Γυμνάσιο θα επιλεγούν δύο εκπαιδευτικοί για δύο διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα (στα οποία έχουν επιμορφωθεί), έτσι ώστε σε κάθε σχολική μονάδα να γίνει εφαρμογή δύο θεματικών περιοχών στα δύο αυτά αντικείμενα.

Οι εκπαιδευτικοί που θα συμμετέχουν θα παρακολουθήσουν τρία σεμινάρια σε εργάσιμο χρόνο (8:30π.μ. – 1:00π.μ.) κατά τη διάρκεια των οποίων σε συνεργασία με τον υπεύθυνο επιμορφωτή, τους επιθεωρητές και τους υποστηρικτές θα επιλέξουν, θα σχεδιάσουν, θα διδάξουν στην τάξη τους μια διδακτική ενότητα με βάση τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και στη συνέχεια θα αξιολογήσουν το αποτέλεσμα. Στα σεμινάρια αυτά θα συμμετέχουν ενεργά και οι υποστηρικτές κάθε γνωστικού αντικειμένου οι οποίοι θα στηρίζουν τους εκπαιδευτικούς στη διαδικασία εφαρμογής πτυχών των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των σεμιναρίων και θα έχουν τακτική επαφή με τον επιμορφωτή για ανατροφοδότηση και επίλυση προβλημάτων.

Από τα τρία σεμινάρια αναμένονται τα εξής:

Πρώτο σεμινάριο:

Οι μάλιστα εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τον επιμορφωτή και τους υποστηρικτές θα επιλέξουν μια από τις θεματικές περιοχές (ή ενότητες) του νέου Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού τους αντικειμένου, για την οποία θα αρχίσουν να σχεδιάζουν μια διδακτική πρόταση στη βάση των αρχών που διέπουν τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα.

Δεύτερο σεμινάριο:

Οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί θα ολοκληρώσουν σε συνεργασία με τον επιμορφωτή και τους υποστηρικτές του γνωστικού τους αντικειμένου τη διδακτική πρόταση, βελτιώνοντάς την και οριστικοποιώντας την. Οι βελτιώσεις θα γίνουν με γνώμονα τις βασικές αρχές και τη φιλοσοφία των νέων Προγραμμάτων Σπουδών (π.χ. διαφοροποίηση διδασκαλίας, βιωματικές μορφές μάθησης, συνεργατική μάθηση).

Στόχοι του δεύτερου σεμιναρίου είναι:

- (α) να ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός της διδακτικής πρότασης από τους μάχιμους εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με τον επιμορφωτή και τους υποστηρικτές,
- (β) να πάρουν οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί την κατάλληλη ανατροφοδότηση για ζητήματα που απορρέουν από την πρακτική εφαρμογή της διαδικασίας του «μπολιάσματος» στις σχολικές τους μονάδες,
- (γ) να ενημερωθούν οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί για άλλα ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών και
- (δ) να συντονιστούν οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί με τους υποστηρικτές για την εφαρμογή της διδακτικής τους πρότασης και να επιλύσουν προβλήματα που τυχόν να προκύψουν από τη διαδικασία.

Με το τέλος του δεύτερου σεμιναρίου αναμένεται ότι οι εκπαιδευτικοί θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν στην πράξη τη διδακτική πρόταση που ετοίμασαν στα σχολεία τους. Το μάθημα θα είναι δειγματικό και όπου χρειαστεί σε συνδιδασκαλία με τον υποστηρικτή.

Τρίτο σεμινάριο:

Στο τελευταίο σεμινάριο, στο οποίο θα συμμετέχουν οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί, οι επιμορφωτές και οι υποστηρικτές των γνωστικών αντικειμένων:

- (α) οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τη διδασκαλία της θεματικής περιοχής που επέλεξαν,
- (β) θα γίνει συζήτηση και ανάλυση των ζητημάτων που προέκυψαν κατά τη διδασκαλία και
- (γ) θα γίνει παρουσίαση και ανάλυση, εκ μέρους του επιμορφωτή των «υποστηρικτικών», αποτελεσματικών διδακτικών πρακτικών όπως προκύπτουν μέσα από την εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, διαφοροποίηση της διδασκαλίας, χειρισμός κατ' οίκον εργασίας, εφαρμογή αποτελεσματικών προσεγγίσεων και διαδικασιών μάθησης, παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού/ διδακτικού υλικού από

τον ίδιο τον εκπαιδευτικό, αξιολόγηση επίτευξης των στόχων, κ.λπ.).

Σημειώνεται ότι στη χρονική περίοδο που μεσολαβεί μεταξύ των τριών σεμιναρίων, οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί (καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού, της ετοιμασίας και της επεξεργασίας της θεματικής ενότητας που θα διδάξουν) θα τυγχάνουν στήριξης από τους υποστηρικτές οι οποίοι θα επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2010

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ